

Opublikowano na *Kultura* (<https://kultura.gliwice.eu>)

[Strona główna](#) > Oświata nad przepaścią. Fakty - stanowisko Związku Miast Polskich

---

Oświata nad przepaścią. Fakty - stanowisko Związku Miast Polskich

Dodano: 20.11.2020 / **Sekcja:** / [pdf](#) ^[1]

Samorządowcy przedstawiają fakty i postulaty na temat sytuacji finansowej oświaty, istotne w kontekście funkcjonowania polskich samorządów.

[2]

Związek Miast Polskich, do którego należą również Gliwice, przygotował dane na temat sytuacji finansowej polskiej oświaty oraz niedoszacowania części oświatowej subwencji ogólnej dla JST w latach 2018-2020. Subwencja „szkolna” (odrębnie ustalana część subwencji ogólnej dla samorządów) jest od lat odgórnie, arbitralnie ustalana w budżecie państwa. Zawsze stanowiła dofinansowanie kosztów prowadzenia szkół przez JST (nigdy nie pokrywała 100% wydatków). Sposób jej obliczania nigdy nie był dokładnie ustalony, jednak w ustawie o dochodach JST był od 2003 roku zapis gwarantujący jej minimalną wysokość w kolejnych latach. Po uchwaleniu w roku 2015 ustawy o finansowaniu oświaty zapis ten zniknął! Ustawa zamiast określić standardy i mechanizm ustalania subwencji, de facto rozmydliła zasady finansowania oświaty.

Informacja, którą przygotowało Biuro ZMP zawiera m.in. zestawienie wielkości subwencji „szkolnej”, na tle wydatków JST na oświatę w latach 2002-2019 w całej

Polsce.

Wynika z niego m.in., że w roku 2003 subwencja sfinansowała prawie 71% wydatków JST na oświatę, a w roku 2019 – już tylko około 57%.

W Gliwicach, które jest miastem na prawach powiatu, a przez to realizuje nie tylko zadania oświatowe charakterystyczne dla miasta, ale również dla ościennych skupisk miejskich i wiejskich, dzięki wdrożonej w ostatnich latach reorganizacji sieci szkół i optymalizacji wydatków, subwencja oświatowa pokryła 66,85%. Warto jednak pamiętać, że kwota którą miasto dołożyło w 2019 r. do realizacji zadań oświatowych, z uwzględnieniem inwestycji, które można było realizować dzięki dobrej kondycji finansowej miasta, wyniosła ponad 121 mln zł (jedynie wydatki bieżące wyniosły 79 mln zł.)

Niestety dalszy wzrost kosztów realizacji zadań oświatowych sprawia, że w budżecie miasta Gliwice na rok 2021, niezbędnym jest zabezpieczenie ponad 187 mln zł, aby utrzymać standard oświatowy, który wypracowaliśmy w ostatnich latach. Kwota 128 mln zł, to minimum które musimy dołożyć do oświaty na jej funkcjonowanie.

W roku 2003 samorządy sfinansowały z własnych środków około 27% wydatków oświatowych, a w roku 2019 – ponad 37% (w tym pokaźną kwotę wydatków majątkowych).

W Gliwicach z własnych środków budżetowych, sfinansowano 33,1 % wydatków oświatowych.

Zestawienie danych jednoznacznie wskazuje, że subwencja z budżetu państwa – mimo corocznego wzrostu – w coraz mniejszym stopniu pokrywa wydatki JST na oświatę. Koszty jej funkcjonowania – w tym narzucany ogólnie wzrost płac nauczycieli – rosną z każdym rokiem znacznie szybciej. Z danych Związku Miast Polskich wynika, że w latach 2017-2019, kwota wzrostu wynagrodzeń nie znajdująca pokrycia w subwencji, osiągnęła dla naszego kraju w roku 2020 aż 4,3 mld zł.

W Gliwicach – aby zabezpieczyć jedynie wynagrodzenia nauczycieli – do subwencji musimy jako miasto dołożyć w bieżącym roku 18,5 mln zł., a już w przyszłym to kwota ponad 40 mln zł.

W załączonej informacji Związek Miast Polskich zaprezentował wysokość dopłat do subwencji „szkolnej” w poszczególnych kategoriach JST. Dopłaty te stanowią od prawie 9% do ponad 25% dochodów bieżących, będących do dyspozycji JST. Konieczność przeznaczenia coraz większych części „wolnych” (pozostających do dyspozycji) środków na oświatę powoduje, że jest ich coraz mniej na inne zadania, w tym na rozwój.

Na stronie internetowej Związku (<https://www.miasta.pl/aktualnosci/oswiata-nad-przepascia-fakty> ^[3]) oraz w załączeniu, znajduje się również informacja na temat „Niedoszacowania części oświatowej subwencji ogólnej dla JST z tytułu podwyżek płac nauczycielskich w latach 2018 – 2020”.

przygotowano na podstawie komunikatu Biura Związku Miast Polskich

ul. Robocza 42, 61-517 Poznań

tel.: 61 633 50 50; e-mail: biuro@zmp.poznan.pl

Załączniki:

- Informacja prasowa

- Niedoszacowanie subwencji oświatowej

[informacja prasowa_zmp.pdf](#) ^[4]

[niedoszacowanie-subwencji-o-wiatowej-z-tytu-u-podwy-ek-p-ac-nauczycielsk.pdf](#) ^[5]

x

© 2017 UM Gliwice – Wszelkie prawa zastrzeżone

Miejski Serwis Internetowy Gliwice ISSN 1734-5480 Projekt i realizacja:

Źródłowy URL: <https://kultura.gliwice.eu/aktualnosci/oswiata/oswiata-nad-przepascia-fakty-stanowisko-zwiazku-miast-polskich>